

Wrocław, dnia 28 października 2022 r.

OPINIA PRAWNA
dotycząca kwestii legalności działań podejmowanych
przez prezesa Polskiego Związku Warcabowego -
Pana Damiana Reszkę

Przygotowana dla:

Pana Jacka Pawlickiego

AKTY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tj. Dz.U.2022.1599) – dalej jako: „ustawa o sporcie”;
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców – dalej jako: „ustawa Prawo przedsiębiorców”

DOKUMENTY:

- Statut Polskiego Związku Warcabowego, uchwalony przez Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Związku Warcabowego w 2019 r., z poprawkami wniesionymi na Walnym Zgromadzeniu Delegatów Polskiego Związku Warcabowego z dnia 27 marca 2022 r. – dalej jako: „ Statut”;
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów: dalej jako: “Nowelizacja ustawy o sporcie z 2017 roku”
- Uzasadnienie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów – dalej jako: „uzasadnienie projektu nowelizacji ustawy o sporcie z 2017 roku”;
- Ustawa z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych: dalej jako: “Nowelizacja ustawy o sporcie z 2015 roku”
- Kodeks Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych z 2018 r., przygotowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki - dalej jako: “Kodeks dobrego zarządzania”

- E. J. Krześniak, Ustawa o sporcie. Komentarz 2020, LEX;

STAN FAKTYCZNY:

I. Zakres opinii prawnej.

Klient – Pan Jacek Pawlicki – zwrócił się z prośbą o sporządzenie opinii prawnej, której przedmiotem będzie analiza przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz

przepisów statutowych oraz czy w związku z tym, działania Prezesa Zarządu Polskiego Związku Warcabowego (dalej jako – "PZWarc") - Pana Damiana Reszki nie naruszałoby obowiązującego porządku prawnego.

Klientowi w szczególności zależy na uzyskaniu odpowiedzi na następujące pytanie:

1) *Czy działania podejmowane przez prezesa zarządu PZWarc - Pana Damiana Reszkę, są zgodne z obowiązującym prawem i nie stanowią zagrożenia dla dobra i funkcjonowania Polskiego Związku Warcabowego?*

II. Istotne okoliczności sprawy.

1. Z informacji przekazanych przez Pana Jacka Pawlickiego wynika, iż w ostatnim czasie głównym sponsorem działań PZWarc została firma produkująca oprogramowanie internetowe służące do grania w szachy i warcaby. Zasady i treść umowy sponsoringowej są **znane wyłącznie** prezesowi PZWarc - Panu Damianowi Reszce, który został prezesem Polskiego Związku Warcabowego w kwietniu 2021 roku. Co więcej, zgodnie z ustaleniami Klienta - Pan Prezes w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, **świadczy usługi na rzecz wyżej wymienionej firmy**. Zdaniem Klienta, powyższa sytuacja może tworzyć naturalny konflikt interesów na linii Prezes-Związek.

2. Z informacji przekazanych przez Pana Jacka Pawlickiego oraz informacji ustalonych przez Autora tej Opinii, wynika, iż Pan Damian Reszka od 16 sierpnia 2019 roku prowadzi swój kanał o charakterze komercyjnym na platformie Youtube o nazwie "Warcaby", który to dysponuje ponad 8 tysiącami subskrybentów, a jego łączne wyświetlenia opiewają na sumę wynoszącą ponad 1,2 mln odsłon. Zdaniem Klienta, powyższa sytuacja nie powinna mieć miejsca ze względu na fakt, iż na kanale są zamieszczane **transmisje z wydarzeń organizowanych przez PZWarc**. Ponadto są na nim zamieszczane również **wywiady z zawodnikami oraz zapowiedzi danych turniejów organizowanych przez PZWarc**. Co kluczowe, **PZWarc nie osiąga z tytułu powyższych działań żadnych przychodów**.

Kanał "Warcaby" ponadto w swoich filmach posiada odnośniki (linki), w których można przekazać daną sumę pieniędzy (w PLN lub EUR) na poczet wsparcia autora kanału. W dodatku, Pan Damian Reszka prowadzi swój profil na portalu Patronite (<https://patronite.pl/WarcabyTV>), z którego - jak wskazuje serwis - uzyskuje aktualny łączny przychód w wysokości 90 zł miesięcznie, co daje łączny dotychczasowy

przychód w wysokości 4690 zł (cztery tysiące sześćset dziewięćdziesiąt złotych).

ANALIZA STANU PRAWNEGO W OPARCIU O STAN FAKTYCZNY:

I.W zakresie pytania nr 1, to jest:

Czy działania podejmowane przez prezesa zarządu PZWarc - Pana Damiana Reszkę, są zgodne z obowiązującym prawem i nie stanowią zagrożenia dla dobra i funkcjonowania Polskiego Związku Warcabowego?

Zgodnie z §1 Statutu PZWarc, Polski Związek Warcabowy jest związkiem sportowym w rozumieniu art. 6 ustawy o sporcie. Na mocy nowelizacji ustawy o sporcie z 2015 roku, która weszła częściowo w życie dnia 8 grudnia 2015 roku - PZWarc utracił status **polskiego** związku sportowego z powodu braku jego przynależności do międzynarodowej federacji sportowej uznawanej przez MKOL. Wraz z wejściem w życie nowelizacji, status PZWarc został zmieniony, doszło do niejakiej "degradacji" Związku - odtąd był on "zwykłym" związkiem sportowym w rozumieniu art. 6 ustawy o sporcie, a nie polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy o sporcie.

Polski związek sportowy jest uprzywilejowaną formą związku sportowego, który ma szersze kompetencje i możliwości niż klasyczny związek sportowy w rozumieniu art. 6 ustawy o sporcie. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o sporcie, polski związek sportowy ma wyłączne prawo do:

- 1) *organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie;*
- 2) *ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek, z wyjątkiem reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie;*
- 3) *powołania kadry narodowej oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy;*
- 4) *reprezentowania tego sportu w międzynarodowych organizacjach sportowych.*

Jak jeszcze raz warto podkreślić, te kompetencje **nie przysługują** za to związkom sportowym w rozumieniu art. 6 ustawy o sporcie.

Posiadanie statusu polskiego związku sportowego wiąże się również z kwalifikowaną odpowiedzialnością członków zarządu takiej osoby prawnej. Kwestie tą reguluje **art. 9** ustawy o sporcie, a w szczególności **ust. 3** tego artykułu, który stanowi, iż członek zarządu polskiego związku sportowego nie może m.in:

- 1) *łączyć tej funkcji z funkcją w innych władzach tego związku, z wyjątkiem pełnienia funkcji delegata na walne zebranie członków albo delegatów polskiego związku sportowego zwołane dla wyboru władz tego związku;*
 - 2) *być osobą prowadzącą działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych;*
 - 2a) *posiadać w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych akcji lub udziałów;*
 - 2b) *być współnikiem spółki osobowej prawa handlowego prowadzącej działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych;*
 - 3) *być osobą, która była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego;*
 - 4) *łączyć tej funkcji z pracą na rzecz ministerstwa zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw kultury fizycznej w ramach stosunku pracy albo na podstawie umowy cywilnoprawnej;*
- [...]

Katalog ten, jest znacznie bardziej rozbudowaną wersją katalogu, który funkcjonował przed nowelizacją ustawy o sporcie w 2017 roku. Jak czytamy w uzasadnieniu projektu nowelizacji ustawy o sporcie z 2017 roku, który m.in opisuje powody chęci poszerzenia zakresu zakazów ujętych w **art. 9** - "W obecnym brzmieniu zakaz przewidziany w art. 9 ust. 3 ustawy o sporcie nie jest wystarczający [...] W uzasadnieniu projektu ustawy o sporcie podkreślono bowiem wprost, że "Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych (...) podyktowany jest troską o to, aby władza w polskim związku sportowym nie była narażona na konflikt interesów i nie podlegała jakimkolwiek naciskom czy też wpływom zewnętrznym". Wykluczenie zjawisk korupcji w sporcie wymaga dalszego ograniczenia powiązań kapitałowych, organizacyjnych i personalnych z członkami organów związkowych, w tym również w sytuacji relacji z podmiotami prowadzonymi przez osoby im bliskie."

W obliczu omawianego przez nas stanu faktycznego, warto również wskazać na **art. 9 ust. 5a i art. 9 ust. 5b** ustawy o sporcie, które odpowiednio stanowią -

“Członek zarządu i członek organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego są obowiązani powstrzymać się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami polskiego związku sportowego.” i “W przypadku sprzeczności interesów polskiego związku sportowego z interesami członka zarządu, interesami jego osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, lub interesami osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek zarządu wstrzymuje się od głosu w rozstrzyganiu takich spraw.”

Oba przepisy *explicite* nakazują członkom zarządu polskiego związku sportowego powstrzymanie się od prowadzenia działalności sprzecznej z interesami polskiego związku sportowego, a w przypadku zaistnienia takich sytuacji - ustawodawca ustanowił nakaz w postaci wstrzymywania się od głosu w rozstrzyganiu spraw, które tym sprzecznościom podlegają.

Jak wskazują komentarze doktryny - nowelizacja ustawy z 2017 roku jest przejawem *“fundamentalnej zmiany podejścia do polskiego prawa sportowego”*. Zmiany w niej poczynione, znacząco zaostrzyły wymagania, którym muszą sprostać potencjalni członkowie zarządów polskich związków sportowych.

Należy na tym etapie ponownie podkreślić, iż powyższe - przedstawione przez Autora niniejszej Opinii - zakazy odnoszą się tylko do członków zarządu **polskiego** związku sportowego w rozumieniu **art. 9** ustawy o sporcie i nie mają one zastosowania do członków zarządu związku sportowego w rozumieniu **art. 6** ustawy o sporcie. Tym samym, członkowie zarządu związków sportowych nie muszą spełniać wymagań określonych w **art. 9** ustawy o sporcie.

Natomiast w zakresie prowadzenia przez Pana Damiana Reszkę kanału na platformie YT o nazwie *“Warcaby”*, a kwestii czerpania przez niego zysków z tego tytułu, należy wskazać na **art. 3** ustawy Prawo przedsiębiorców - *“Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.”*

Na potrzeby niniejszej Opinii, należy zwrócić również szczególną uwagę na **§9 ust. 1**

pkt. 1 i 6 Statutu PZWarc, - *“Celami Związku są: organizacja i prowadzenie współzawodnictwa w sporcie warcabowym oraz popularyzacja i rozwój sportu warcabowego we wszystkich formach jego uprawiania; upowszechnianie i organizacja współzawodnictwa sportowego oraz promocja kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz aktywnego wypoczynku”*

Kwestia tych przepisów zostanie poruszona przez Autora niniejszej Opinii w treści odpowiedzi na zadane przez Klienta pytanie.

Odpowiedź na pytanie nr 1

Odnosząc się do pytania Klienta, tj. czy działania podejmowane przez prezesa zarządu PZWarc - Pana Damiana Reszkę, są zgodne z obowiązującym prawem i nie stanowią zagrożenia dla dobra i funkcjonowania Polskiego Związku Warcabowego?

Działania Pana Damiana Reszki nie naruszają obecnie obowiązującego porządku prawnego, ze względu na to, że jest on prezesem zarządu związku sportowego w rozumieniu art. 6 ustawy o sporcie. Niemniej, wyżej opisywane działania łamałyby obowiązujące przepisy prawa powszechnie obowiązującego, gdyby Polski Związek Warcabowy był polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 9 ustawy o sporcie. Regulacje dot. polskich związków sportowych są o wiele bardziej rozbudowane i stawiają wyższe wymagania osobom funkcyjnym chcącym działać w strukturach polskich związków sportowych, co nie tyczy się “zwykłych” związków sportowych takich jak Polski Związek Warcabowy.

PZWarc jako organizacja, która już funkcjonowała jako polski związek sportowy, lecz na mocy nowelizacji ustawy o sporcie z 2015 roku - status ten utraciła - od tej pory niezmiennie dąży do jego odzyskania, co podkreśla sam Prezes D. Reszka, który na swoim profilu na portalu LinkedIn pisze: “17 kwietnia 2021 roku objąłem stanowisko Prezesa Polskiego Związku Warcabowego. Moim głównym celem jest popularyzacja warcabów w Polsce i przywrócenie PZWarc statusu polskiego związku sportowego”. Tym samym, pomimo dotychczasowej legalności działań podejmowanych przez Prezesa Zarządu - stoją one w sprzeczności z wolą i dążeniami Polskiego Związku Warcabowego do ponownego stania się polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 9 ustawy o sporcie. Aktualne poczynania Pana Prezesa w oczywisty sposób łamią zapisy ustawy o sporcie traktujące o polskich związkach sportowych, co może mieć wpływ na skuteczne staranie się

PZWarc o odzyskanie utraconego statusu.

Odnosząc szczegółowo stan faktyczny do opisanego stanu prawnego - należy stwierdzić, iż prowadzenie przez Pana Reszkę wcześniej opisywanego kanału na platformie Youtube ma w zastanym stanie faktycznym charakter komercyjny, przez co przybiera postać prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu **art. 3** ustawy Prawo przedsiębiorców, która ma związek z realizacją związkowych zadań statutowych, co mogłoby stanowić (w przypadku, gdyby PZWarc był polskim związkiem sportowym) naruszenie **art. 9 ust. 3 pkt. 2** ustawy o sporcie, gdyż jak wskazują wcześniej wspomniane przez Autora regulacje statutowe, a więc **§9 ust. 1 pkt. 1 i 6** Statutu, - *“Celami Związku są: organizacja i prowadzenie współzawodnictwa w sporcie warcabowym oraz popularyzacja i rozwój sportu warcabowego we wszystkich formach jego uprawiania; upowszechnianie i organizacja współzawodnictwa sportowego oraz promocja kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz aktywnego wypoczynku”*

Działalność Pana Reszki na tym polu ewidentnie koliduje z zadaniami statutowymi Związku. Co więcej - działalność ta mogłaby również spełniać definicję *działalności sprzecznej z interesami polskiego związku sportowego* w kontekście **art. 9 ust. 5a** ustawy o sporcie, - *“Członek zarządu i członek organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego są obowiązani powstrzymać się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami polskiego związku sportowego”*.

Naruszenie **art. 9 ust. 5a** ustawy o sporcie miałyby z pewnością również miejsce w kontekście świadczenia usług prywatnej firmy Pana Reszki na rzecz jednego z głównych sponsorów Polskiego Związku Warcabowego. Prywatne, biznesowe interesy Pana Prezesa mogą jawić się w istotnej sprzeczności i kolizji z interesami PZWarc - co nie mogłoby mieć miejsca i musiałyby ulec rewizji w rozumieniu przepisów.

Warto ponadto przytoczyć jeden z instrumentów pozalegislacyjnych, tj. w tym przypadku - treść zapisów Kodeksu Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych, który wykreował szereg wytycznych, którymi takie Związki powinny się kierować. Interesujące dla opisywanej sprawy kwestie ujmuje #7 Kodeksu stanowiący

o "Uczciwości w sporcie". Czytamy w nim m.in. - "PZS powinien też przyjąć stosowną politykę w zakresie zapobiegania i rozwiązywania konfliktów interesów w organizacji. Dotyczyłaby ona zarówno organów zarządzających związku (oraz zasiadających w nich osób), jak i organów kontroli wewnętrznej. Należy zagwarantować w związku takie warunki, aby wszelkie procesy decyzyjne były realizowane w sposób niezależny (niezawisły), podobnie jak i działania związane z oceną prawidłowości tych decyzji. Zasady polityki powinny uwzględniać przepisy prawa powszechnie obowiązującego (art. 9 ustawy o sporcie), ale i uniwersalne standardy działania przyjęte w sektorze rządowym oraz pozarządowym, w tym w zakresie unikania i zgłaszania praktyk korupcyjnych. Na potrzeby polityki powinno się w sposób możliwie szeroki (niezawężający) definiować sytuację konfliktu interesów, rozumianą jako każdy przypadek potencjalnego odniesienia korzyści z określonego rozstrzygnięcia w sprawie przez osobą podejmującą decyzję (działanie) lub osobę jej najbliższą."

Treść nie budzi w przytoczonym fragmencie żadnych wątpliwości, polskie związki sportowe ponownie jawią się tu jako podmioty kwalifikowane w zakresie wymagań, które się przed nimi stawia. Powyższe regulacje Kodeksu Dobrego Zarządzania wskazują na absolutną konieczność unikania i zapobiegania powstawaniu konfliktu interesów w organach danego związku, ponadto odpowiednie mechanizmy zapobiegające takim zdarzeniom musiałyby również zostać zaimplementowane *stricto* do prawa wewnętrznego związku.

Te kwestie w pełni obejmowałyby Polski Związek Warcabowy, gdyby był on polskim związkiem sportowym. Nie ulega wątpliwości, że w takich okolicznościach - dotychczasowe działania Prezesa Reszki musiałyby zostać zaniechane, gdyż w opisywanym stanie faktycznym bezpośrednio godziłyby w zapisy Kodeksu Dobrego Zarządzania.

PODSUMOWANIE:

Na mocy obowiązujących przepisów, działania Pana Prezesa nie stoją w bezpośredniej sprzeczności z obowiązującym prawem. W rzeczywistości prawnej, w której PZWarc byłby polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 9 ustawy o sporcie, działania prezesa zarządu PZWarc - Pana Damiana Reszki, nie byłyby akceptowalne i musiałyby ulec zmianie. Zgodnie z art. 9 ust. 4 - Jeżeli osoba obejmująca funkcję członka zarządu polskiego związku sportowego w dniu wyboru prowadzi działalność gospodarczą

związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych, jest ona obowiązana w terminie 30 dni od dnia objęcia funkcji zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej. Właśnie ta czynność musiałaby zostać podjęta przez Pana Damiana Reszkę w takiej sytuacji.

Natomiast co do **art. 9 ust. 5a**, tj. obowiązku członka zarządu do powstrzymania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami polskiego związku sportowego - stosujemy do tego przepisu wspomniany wcześniej **art. 9 ust. 5b** - W przypadku sprzeczności interesów polskiego związku sportowego z interesami członka zarządu, interesami jego osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, lub interesami osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek zarządu wstrzymuje się od głosu w rozstrzyganiu takich spraw.

I taka właśnie czynność powinna zostać podjęta w tego rodzaju sytuacjach przez Pana Damiana Reszkę.

Nie należy przy tym zapominać o regulacjach Kodeksu Dobrego Zarządzania, który pomimo, że pełni funkcje rekomendacyjne i zawiera w swojej treści szereg mniej lub bardziej skomplikowanych wytycznych - jest swego rodzaju "podręcznikiem" dla polskich związków sportowych, które powinny się odpowiednio dostosowywać do zapisów tej publikacji.

Dokonując ostatecznej konkluzji w opiniowanej sprawie, Autor pragnie niejako podkreślić i przywołać wnioski, które przywołał na wcześniejszym etapie.

Należy uwydatnić fakt niezbędnej potrzeby zaniechania dotychczasowych działań przez Pana Damiana Reszkę, które znajdują się w oczywistej sprzeczności z deklaracjami, które Pan Prezes głosi, a które tyczą się woli odzyskania statusu polskiego związku sportowego przez Polski Związek Warcabowy. Działalność prowadzona przez Pana Prezesa w świetle aktualnego stanu prawnego regulującego funkcjonowanie polskich związków sportowych - jest nieakceptowalna i ogranicza możliwość uzyskania statusu polskiego związku sportowego przez Polski Związek Warcabowy.

s.pr. *Patryk Wierny*

Niniejsza Opinia prawna wydana została w trybie art. 6, art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych dla Pana Jacka Pawlickiego.

Niniejsza Opinia prawna została wydana w oparciu o bieżący stan prawny oraz informacje zawarte w stanie faktycznym, przedstawione przez Pana Jacka Pawlickiego na dzień 17 października 2022 r.

Przedmiotową opinię sporządził radca prawny Patryk Wierny